

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою
ДВНЗ «Прикарпатський національний
університет імені Василя Стефаника»
Протокол від 29.03 2016 р. № 3

Голова вченої ради

І. Є. Цепенда

**Освітньо-наукова програма
«Економіка»**

**підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти – доктора філософії
за спеціальністю 051 «Економіка»
галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»**

ВНЕСЕНО

Кафедра обліку і аудиту

Протокол від 29.02 2016 р. № 8

Завідувач кафедри Баланюк І.Ф.

ПРОЕКТНА ГРУПА

Керівник (гарант)

д.е.н., проф. Благун І.С.

ПОГОДЖЕНО

Вченою радою економічного факультету

Протокол від 10.03 2016 р. № 6

Голова вченої ради І.С. Благун

НАДАНО ЧИННОСТІ

Наказ ректора

Від 81.08 2016 р. № 43/06-06-3

Члени групи:

д.е.н., проф. Дмитришин Л.І.

д.е.н., проф. Баланюк І.Ф.

ВВЕДЕНО У ДІЮ з 01.09 2016 р.

Навчально-методичний відділ

Начальник Чупровська М.Я.

м. Івано-Франківськ 2016

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою
ДВНЗ «Прикарпатський національний
університет імені Василя Стефаника»
Протокол від 29.03 2016 р. № 3

Голова вченої ради

І. Є. Цепенда

**Освітньо-наукова програма
«Економіка»**

**підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти – доктора філософії
за спеціальністю 051 «Економіка»
галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»**

ВНЕСЕНО

Кафедра обліку і аудиту

Протокол від 29.02 2016 р. № 8

Завідувач кафедри Баланюк І.Ф.

ПРОЕКТНА ГРУПА

Керівник (гарант)

д.е.н., проф. Благун І.С.

ПОГОДЖЕНО

Вченою радою економічного факультету

Протокол від 10.03 2016 р. № 6

Голова вченої ради І.С. Благун

НАДАНО ЧИННОСТІ

Наказ ректора

Від 81.08 2016 р. № 43/06-06-3

Члени групи:

д.е.н., проф. Дмитришин Л.І.

д.е.н., проф. Баланюк І.Ф.

ВВЕДЕНО У ДІЮ з 01.09 2016 р.

Навчально-методичний відділ

Начальник Чупровська М.Я.

м. Івано-Франківськ 2016

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукову програму «Економіка» підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти доктора філософії, спеціальності 051 «Економіка» розроблено відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII.

Освітньо-наукова програма передбачає надання здобувачам освітньо-наукового рівня у аспірантурі необхідних навичок для здобуття особою теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Рецензенти:

1. Черевко Г. В., д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки підприємства та інновацій Львівського національного аграрного університету;
2. Лопатинський Ю. М., д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки підприємства та управління персоналом Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича;
3. Газуда М. В., д.е.н., доц., професор кафедри економіки підприємства Ужгородського національного університету.

**I. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬОЮ-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ
«ЕКОНОМІКА»
ЗІ СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 051 «ЕКОНОМІКА» ГАЛУЗІ ЗНАНЬ 05
«СОЦІАЛЬНІ ТА ПОВЕДІНКОВІ НАУКИ»**

<i>Тип диплома та обсяг програми</i>	Однічний ступінь, 45 кредитів ЄКТС за 4 навчальні роки
<i>Вищий навчальний заклад</i>	ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»
<i>Акредитуюча інституція</i>	Національна агенція забезпечення якості вищої освіти
<i>Період акредитації</i>	Програма впроваджена в 2016 році
<i>Рівень програми</i>	FQ-ЕНЕА – третій цикл, QF-LLL – 8 рівень, НРК – 8 рівень

Ціль програми

Загальна мета програми – це розвинути в аспірантів дослідницькі навики в предметній області за рахунок більш глибокого розуміння проблем економічного розвитку та функціонування економічних інститутів та процесів, а також забезпечити консультаційну підтримку у виконанні оригінальних наукових досліджень, що направлені на отримання нових наукових знань, підготовки та захисту дисертації.

Характеристика програми

<i>Предметна область, напрям</i>	Галузь знань 05 «соціальні та поведінкові науки» Спеціальність 051 «економіка» Основна частина роботи для отримання ступеня присвячена докторському дослідженню і дисертації, та включає дослідження, аналіз документації й опрацювання письмового тексту відповідно до міжнародних стандартів якості. Робочі засідання та семінари обирає аспірант/молодий дослідник з економіки або суміжної області.
<i>Фокус програми: загальна/ спеціальна</i>	Дослідник-початківець отримує повну підтримку при опрацюванні теми дослідження та підготовки практичної та теоретичної/методичної стратегії: всі теми стосуються моделювання та аналізу економічних процесів, проблем міжетнічних та міжцивілізаційних взаємин, методології економічної науки, спільних політик ЄС та їх значень для України.
<i>Орієнтація програми</i>	Орієнтація дослідження. Практична складова є невід'ємною при вивчені розробки міжнародних економічних проектів та менеджменту .
<i>Особливості програми</i>	Оскільки більшість зусиль присвячені написанню дисертації, решту часу дослідник-початківець може використати для вивчення інших наукових та теоретичних курсів

	чи для іншої діяльності, пов'язаної з роботою, а саме: вивчення редагування, комунікація, проектна розробка та пошук фінансування.
Працевлаштування та продовження освіти	
<i>Працевлаштування</i>	Вимогами до посад є наявність завершеного навчання проведення досліджень високого рівня та досвід в органах державної влади та місцевого самоврядування, партіях та громадських організаціях, медіа-засобах та комунікаціях, видавництві, дослідницькій та викладацькій роботі у вищих навчальних закладах та дослідницьких установах.
<i>Продовження освіти</i>	Є доступними деякі дослідницькі стипендії, що можуть містити додатковий освітній компонент.
Стиль та методика навчання	
<i>Підходи до викладання та навчання</i>	Стиль навчання. Базується на активному навчанні, передусім на індивідуальному масштабному дослідницькому проекті, який ретельно контролюється, надаючи певну відповідальність досліднику на початковому етапі за вибір методу, предмету та організацію часу. Зазвичай форма навчання за програмою є стаціонарна, та можливо поєднати заочне навчання з роботою.
<i>Система оцінювання</i>	Оцінювання семінарів відбувається згідно з результатами практики. Загальна оцінка формується на основі заліково-езаменаційних сесій, атестацій аспіранта (2 рази на рік) та попереднього захисту дослідження. Остаточне оцінювання та вручення диплома має вигляд відкритого захисту дисертації.
Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної, у тому числі досліднико-інноваційної діяльності у сфері економіки, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК1. Здатність до формування системного наукового світогляду, професійної етики, розуміння сутності діалектико-логічної методології та суб'єктності у науковому пошуку.</p> <p>ЗК2. Здатність до використання сучасних інформаційних і комунікаційних технологій для пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, розроблення та управління науковими проектами.</p> <p>ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, визначення мети, завдань, стратегії науково-дослідної діяльності.</p>

	<p>ЗК4. Здатність до критичного мислення та розуміння у категоріально-концептуальному вимірі широкого кола світоглядних питань та психолого-педагогічних проблем.</p> <p>ЗК5. Здатність працювати в міжнародному науковому просторі, спілкуватися іноземною мовою в мовній науковій комунікації, користуватися іншомовними інформаційними ресурсами і самостійно готувати наукові публікації до зарубіжних видань.</p> <p>ЗК6. Здатність методологічно та технологічно грамотно проводити оригінальне наукове дослідження та здійснювати дослідницько-інноваційну діяльність на основі глибокого переосмислення наявних та створення нових цілісних теоретичних або практичних знань.</p>
Фахові компетентності (ФК)	<p>ФК1. Знання основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем у сфері економіки.</p> <p>ФК2. Здатність ідентифікувати, формулювати та вирішувати актуальні наукові та прикладні соціально-економічні проблеми, генерувати нові інноваційні ідеї та підходи, оцінювати і виявляти перспективи подальших економічних досліджень.</p> <p>ФК3. Здатність викладати фахові дисципліни зі спеціальності «Економіка».</p> <p>ФК4. Здатність виявляти, формулювати та розв'язувати економічні проблеми в широкому міждисциплінарному контексті.</p> <p>ФК5. Здатність самостійно розробляти управлінські рішення з урахуванням чинників невизначеності та багаторитеріальності для забезпечення підвищення соціально-економічної ефективності діяльності підприємств.</p>
Програмні результати навчання	
ПРН1. Уміння системно бачити і розуміти категорії, які застосовуються у науковому дослідженні та уміння системного тлумачення категоріального ладу мислення.	
ПРН2. Уміння генерувати нестандартні, інноваційні рішення поставлених наукових завдань, формулювати судження про логіку наукового пошуку, послідовність й обґрутованість висунутих положень, використовувати широкий арсенал методів наукових досліджень.	
ПРН3. Уміння знаходити необхідну інформацію з інформаційних джерел відповідно до проблеми дослідження, організовувати наукову комунікацію, використовуючи знання англійської мови, а також володіти англійським академічним письмом.	
ПРН4. Уміння використовувати інформаційні технології для набуття та розширення знань з тематики наукових досліджень та проведенні навчальних за-	

нятъ.

ПРН5. Уміння окреслювати шляхи і способи застосування історичного досвіду мислення у власній науково-дослідній діяльності та володіння методологією наукового пізнання.

ПРН6. Уміння формулювати судження про наукову комунікацію англійською мовою для встановлення продуктивних зв'язків з науковцями, викладачами вітчизняних і зарубіжних закладів освіти.

ПРН7. Знання соціально-психологічних особливостей роботи викладача вищої школи. Уміння структурувати та психологічно грамотно перетворювати наукові знання в навчальний матеріал, викладати фахові дисципліни зі спеціальності «Економіка» з використанням сучасних технологій навчання.

ПРН8. Уміння виконувати наукові дослідження за обраним напрямом, обґрунтовувати і презентувати їх результати.

ПРН9. Знання і розуміння актуальних проблем, новітніх досягнень і сучасних тенденцій розвитку й модернізації економічної системи Україні та за кордоном, уміння формулювати судження про актуальні проблеми сучасної економічної науки.

ПРН10. Знання принципів фінансування науково-дослідницької роботи та структури кошторисів на її виконання, уміння готовувати аплікаційну форму для участі у міжнародних грантових програмах, освітніх проектах.

ПРН11. Знання методологічних принципів та методів статистичного аналізу, моделювання і прогнозування економічних процесів.

ПРН12. Знання системної методології дослідження соціально-економічних об'єктів та процесів, фундаментальних положень макро- та мікроекономіки, необхідних для аналізу, моделювання та управління діяльністю підприємства.

ПРН13. Уміння самостійно розробляти управлінські рішення з урахуванням нормативно-правових, організаційних чинників для забезпечення підвищення соціально-економічної ефективності діяльності суб'єктів господарювання.

ПРН14. Уміння визначати фактори впливу на економічні процеси, пропонуючи методи коригування сценаріїв їх розвитку та визначати типи причинно-наслідкових зв'язків між економічними подіями.

ПРН15. Уміння вдосконалювати та розробляти власні методики розрахунків соціально-економічних показників діяльності суб'єктів господарювання, формувати пропозиції щодо поліпшення нормативно-правової бази їхнього розрахунку, використовуючи методи оптимізації, економетричного моделювання та статистичного аналізу.

ІІ. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, практики)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
1. Обов'язкові компоненти ОП			
1.1. Цикл загальної підготовки			
ОК1	Іноземна мова (англійська)	9	зalік, екзамен
ОК2	Іноземна мова (німецька)	9	зalік, екзамен
ОК3	Іноземна мова (французька)	9	зalік, екзамен
ОК4	Організація наукової діяльності	6	зalік
ОК5	Філософія	4	екзамен
1.2. Цикл професійно-наукової підготовки			
ОК6	Математичні моделі, методи та інформаційні технології в економіці	6	зalік, екзамен
ОК7	Економіка та управління підприємствами	6	зalік, екзамен
1.3. Цикл практичної підготовки			
ОК8	Педагогічна практика	2	зalік
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		33	
2. Вибіркові компоненти ОП			
BK9	Моделювання складних економічних систем	4	екзамен
BK10	Моделі регіональної економіки	4	екзамен
BK11	Моделювання стратегій інноваційного розвитку економіки	4	екзамен
BK12	Економічна діагностика підприємств	4	екзамен
BK13	Стратегічне управління підприємствами	4	екзамен
BK14	Економіка та управління персоналом підприємства	4	екзамен
BK15	Бухгалтерський облік в забезпеченні сталого розвитку	4	екзамен
BK16	Бухгалтерський облік у системі управління вартістю підприємства	4	екзамен
BK17	Обліково-аналітичне забезпечення в системі ресурс-созбереження	4	екзамен
BK18	Моделі глобальної економіки	4	екзамен
BK19	Моделі сталого розвитку	4	екзамен
BK20	Моделювання еволюційного розвитку ринкової економіки	4	екзамен
BK21	Маркетинговий менеджмент підприємства	4	екзамен

BK22	Організаційний розвиток підприємства	4	екзамен
BK23	Методи прийняття управлінських рішень	4	екзамен
BK24	Бухгалтерський облік в умовах міжнародної інтеграції	4	екзамен
BK25	Аудит оподаткування підприємств	4	екзамен
BK26	Бухгалтерський облік екологічної діяльності	4	екзамен
BK27	Прогнозування економічних явищ і процесів	4	залік
BK28	Економічне моделювання динамічних процесів в економіці	4	залік
BK29	Математичні моделі в системах моніторингу економічних процесів	4	залік
BK30	Управління проектами розвитку підприємства	4	залік
BK31	Актуальні проблеми підприємництва	4	залік
BK32	Контроль у системі управління підприємствами	4	залік
BK33	Звітність як інструмент забезпечення інтересів зацікавлених осіб	4	залік
BK34	Аналіз ефективності і ризиків підприємницької діяльності	4	залік
BK35	Теорія та практика оподаткування суб'єктів підприємницької діяльності	4	залік
Загальний обсяг вибіркових компонент:		12	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		45	

Характеристика науково-дослідницької компоненти ОНП

Науково-дослідницька компонента ОНП передбачає проведення аспірантом власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації.

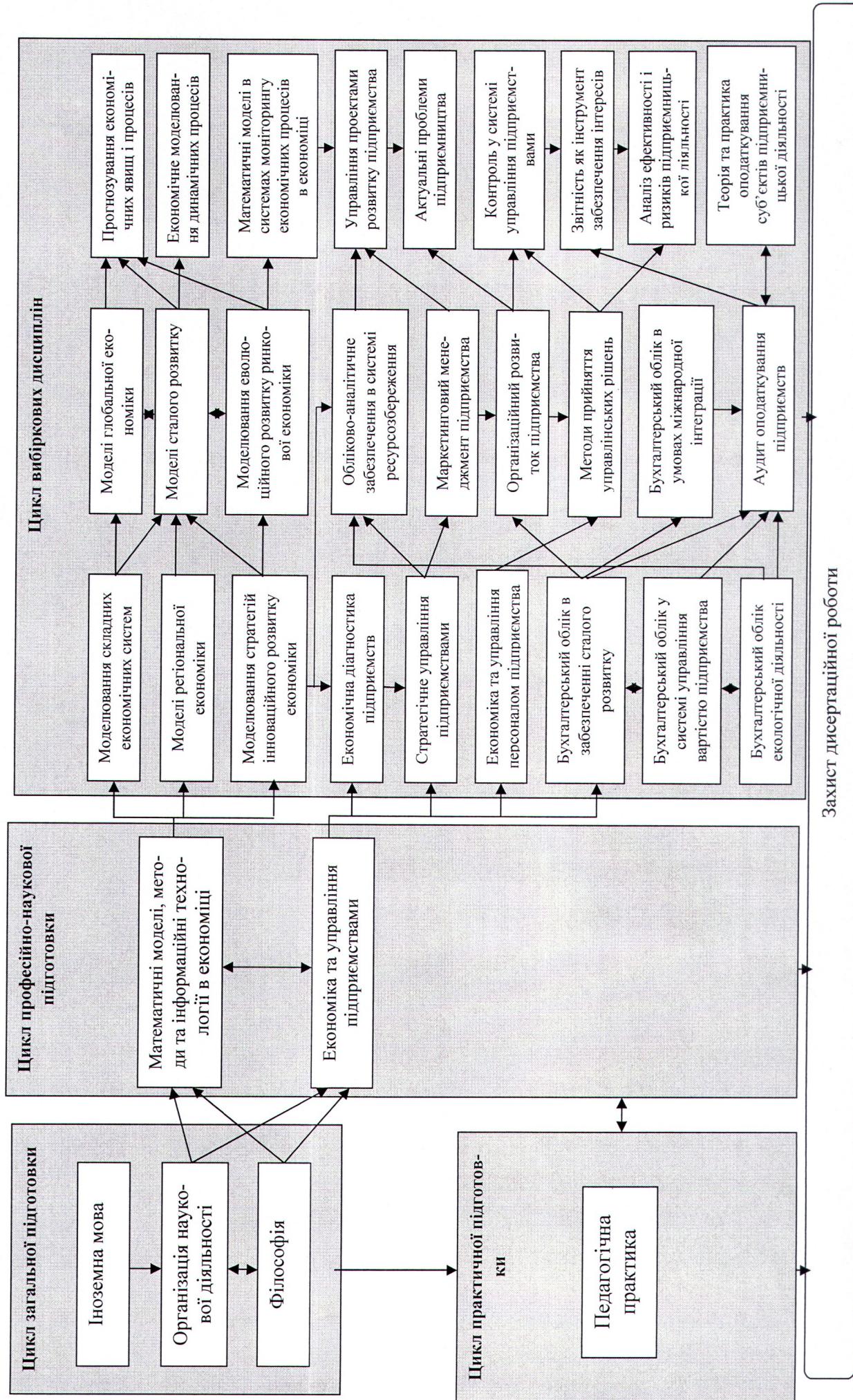
Науково-дослідницька компонента передбачає такі види діяльності:

- проведення наукового дослідження й оформлення дисертації;
- оприлюднення результатів наукового дослідження (опублікування статей, участь у конференціях);
- атестація (захист дисертації).

Науково-дослідницька робота (НДР) здобувача освітнього ступеня доктора філософії в галузі соціальних та поведінкових наук за спеціальністю 051 Економіка виконується в межах теми дисертаційної роботи. За період навчання в аспірантурі здобувач освітнього ступеня доктора філософії в галузі соціальних та поведінкових наук за спеціальністю 051 Економіка навчається самостійно здійснювати науковий пошук, збирати й аналізувати джерельну базу дослідження, формулювати проблему роботи, аналізувати понятійно-категоріальний

апарат, обирати адекватні методи теоретичного й експериментального дослідження, проводити дослідницьку діяльність на всіх його етапах, обробляти дані та використовувати їх для перевірки основної гіпотези дисертації. НДР виконується під керівництвом наукового керівника (керівників), який має право коригувати перебіг наукового дослідження, несе відповідальність за підготовку здобувача та своєчасну реалізацію ним етапів дисертаційної роботи.

2.2. Структурно-логічна схема ОП

ІІІ. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі публічного захисту дисертаційної роботи
Вимоги до кваліфікаційної роботи	<p>Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, присвяченим розв'язанню актуального наукового завдання в галузі соціальних та поведінкових наук за спеціальністю 051 Економіка, результати якого становлять власний внесок у розвиток сучасної економічної науки і практики й оприлюднені у відповідних публікаціях.</p> <p>Дисертаційна робота обов'язково перевіряється на plagiat. Дисертаційна робота має відповісти іншим вимогам, встановленим законодавством.</p> <p>Атестація випускників освітньо-наукової програми проводиться у формі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації, атестаційного екзамену та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження ступеня доктора філософії із присвоєнням кваліфікації: доктор філософії з економіки.</p> <p>Атестація здійснюється відкрито і публічно.</p>

Гарант освітньо-наукової програми,
д.е.н., проф.

I.S. Благун

Матриця відповідності програмних компонентів освітньої програми

Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

OK BK ПРН	OK1 OK2 OK3 OK4 OK5 OK6 OK7 OK8 OK9 OK10	BK1 BК2 BК3 BК4 BК5 BК6 BК7 BК8 BК9 BК10 BК11 BК12 BК13 BК14 BК15 BК16 BК17 BК18 BК19 BК20 BК21 BК22 BК23 BК24 BК25 BК26 BК27 BК28 BК29 BК30 BК31 BК32 BК33
ПРН1	+	+
ПРН2	+	+
ПРН3	+	+
ПРН4	+	+
ПРН5	+	+
ПРН6	+	+
ПРН7	+	+
ПРН8	+	+
ПРН9	+	+
ПРН10	+	+
ПРН11	+	+
ПРН12	+	+
ПРН13	+	+
ПРН14	+	+
ПРН15	+	+

Гарант освітньо-наукової програми,
д.е.н., проф.

I.C. Благун